Varovné signály – rozpoznání, vyhodnocení a reakce

CÍL: Včas rozpoznat možné cílené násilí a správně reagovat. Ochrana života a zdraví má vždy prioritu.

Základní zásady

- Nesčítejte varovné signály. Rozhodující je jejich závažnost, konkrétnost, vzájemné souvislosti a vývoj v čase.
- Rozlišujte mezi skutečnou hrozbou, varovným chováním a osobními či životními problémy.
- Neexistuje univerzální profil útočníka. Psychické obtíže ani sociální izolace samy o sobě neznamenají nebezpečnost.

1. Závažná nebo bezprostřední hrozba – VOLEJTE 158

Varovné skutečnosti:

- Probíhající násilí nebo bezprostřední hrozba jeho použití.
- Konkrétní a věrohodné výhrůžky vůči osobám nebo institucím.
- Výstražný trojúhelník – cíl, motiv, plán.
- Známky přípravy útoku, například získávání prostředků, zjišťování informací o cíli nebo plánování násilného jednání.
- Závažné projevy násilného úmyslu, například sdílení konkrétního plánu útoku nebo vyjadřování záměru napodobit předchozího útočníka.

Doporučený postup:

- Neprodleně kontaktujte Policii České republiky na lince 158.
- Předejte konkrétní informace o hrozbě a upozorněte odpovědné pracovníky.
- Podle situace přijměte opatření k ochraně ohrožených osob.
- Osobu zbytečně nekonfrontujte a nevystavujte sebe ani ostatní nebezpečí.
- Při bezprostředním násilném útoku postupujte podle zásad „UTEČ – SKRYJ SE – BOJUJ“.

Důležité: K oznámení policii není nutné, aby byly současně zjištěny všechny tři prvky výstražného trojúhelníku. I jediná závažná a věrohodná skutečnost může vyžadovat okamžitou reakci.

Lannova 26
370 74 České Budějovice

Tel.: +420 974 221 299
Email: krpc.ospp@pcr.cz

2. Varovné chování – NEPODCEŇUJTE A ŘEŠTE

Možné projevy:

- Opakované výroky o násilí, pomstě nebo ubližování bez konkrétního plánu.
- Stupňující se fixace na domnělou křivdu, konkrétní osobu nebo instituci.
- Obdivování pachatelů násilných útoků a ospravedlňování jejich jednání.
- Znepokojivé příspěvky na sociálních sítích, násilné narážky nebo výhrůžná sdělení.
- Výrazné změny chování doprovázené dalšími varovnými skutečnostmi.

Doporučený postup:

- Informujte odpovědné pracovníky a sdílejte konkrétní zjištění.
- Vyhodnoťte souvislosti, závažnost a případné stupňování projevů.
- Podle situace zapojte příslušné odborníky a nabídněte pomoc.
- Stanovte další postup, odpovědnosti a způsob sledování vývoje.
- Při důvodném podezření na násilný úmysl konzultujte situaci s Policií České republiky.
- Pokud se objeví konkrétní výhrůžka, násilný plán nebo známky přípravy útoku, nečekejte na další vývoj a kontaktujte policii.

3. Osobní a životní problémy – PODPORA, NIKOLIV AUTOMATICKÉ PODEZŘENÍ

Některé okolnosti mohou přispívat k osobní krizi nebo zvyšovat zranitelnost člověka:

- Rodinné a vztahové problémy, šikana nebo závažné životní ztráty.
- Frustrace, pocity křivdy, osamělost nebo sociální izolace.
- Psychické obtíže, závislosti nebo obtížné zvládání stresu.

Tyto skutečnosti samy o sobě nejsou důkazem násilného úmyslu.

Doporučený postup: Nabídněte podporu, podle potřeby zapojte odbornou pomoc a věnujte pozornost případnému výskytu dalších varovných skutečností.

4. Protektivní faktory – CO MŮŽE SNIŽOVAT RIZIKO

Protektivní faktory představují okolnosti, které mohou snižovat pravděpodobnost násilného jednání a podporovat zvládání náročných životních situací.

- Funkční rodinné a sociální vztahy, podpora blízkých osob.
- Stabilní zázemí ve škole, zaměstnání nebo osobním životě.
- Ochota přijímat pomoc a spolupracovat při řešení problémů.
- Schopnost zvládat konflikty a náročné situace nenásilným způsobem.
- Smysluplné aktivity, osobní cíle a pozitivní vazby na okolí.

Důležité: Přítomnost protektivních faktorů automaticky nevylučuje riziko násilného jednání. Vždy je nutné posuzovat je společně s konkrétními varovnými signály a celkovým kontextem.

Jak se rozhodnout?

- Hrozí násilí, existuje konkrétní výhrůžka nebo příprava útoku? → Neprodleně volejte 158.
- Chování budí vážné obavy nebo se stupňuje? → Řešte situaci s odpovědnými pracovníky, zapojte odborníky a podle okolností konzultujte policii.
- Jde o osobní problémy bez projevů násilného úmyslu? → Poskytněte podporu a sledujte případný další vývoj.

Pamatujte: Rozhodující není počet varovných signálů, ale jejich závažnost, konkrétnost a vývoj. Včasné předání bezpečnostně významných informací může zabránit závažnému násilnému incidentu.

V případě bezprostředního ohrožení života nebo zdraví neprodleně volejte 158.